

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3333

Vragen van het lid **Van Esch** (PvdD) aan de Minister en Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *gezondheidsdoelen in de wet opnemen* (ingezonden 17 juli 2023).

Mededeling van Staatssecretaris **Van Ooijen** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 8 augustus 2023).

Vraag 1

Herinnert u zich dat het lid Van Esch eerder schriftelijke vragen heeft gesteld over de oproep van de artsenfederatie Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG) en zeventig andere organisaties om lange termijn gezondheidsdoelen wettelijk te verankeren en dat u hierop antwoordde niet van plan te zijn gezondheidsdoelen wettelijk te verankeren?^{1, 2}

Vraag 2

Herinnert u zich dat u in antwoord op de eerdere schriftelijk vragen van het lid Van Esch aangeeft de motie van de leden Kuiken en Renkema – waarin zij verzoeken de Kamer een voorstel te zenden of en, zo ja, hoe collectieve gezondheidsdoelen wettelijk kunnen worden verankerd – niet te gaan uitvoeren? Waarom weigert u deze wens van de Tweede Kamer uit te voeren?³

Vraag 3

Waarop baseert u de aanname dat wettelijk verankerde gezondheidsdoelen niet effectief zouden zijn om te komen tot gezondheidswinst, terwijl klimaatdoelen en stikstofdoelen wel degelijk tot beleid leiden die hun respectievelijke beleidsdomein bevorderen?

¹ Documentnummer 2023D16049.

² KNMG, 16 februari 2023, «Zorgbestuurders, hoogleraren en prominenten aan kabinet: «Alles op alles om te voorkomen dat mensen ziek worden door armoede»» (<https://www.knmg.nl/actualiteit-opinie/nieuws/nieuwsbericht/zorgbestuurders-hoogleraren-en-prominenten-aan-kabinet-alles-op-alles-om-te-voorkomen-dat-mensen-ziek-worden-door-armoede>).

³ Kamerstuk 32 793, nr. 543.

Vraag 4

Bent u ervan op de hoogte dat sinds uw beantwoording verschillende oproepen zijn gedaan door hoogleraren voor het wettelijk verankeren van gezondheidsdoelen en dat ook de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) heeft geadviseerd om te streven naar wettelijke verankering van gezondheidsdoelen en hiertoe een voorstel te laten doen door een aan te stellen Gezondheidscommissaris? Wat is uw reactie hierop?^{4, 5, 6}

Vraag 5

Erkent u dat vanuit alle hoeken van de samenleving – waaronder dus belangrijke adviesorganen, wetenschappers, de zorgsector, gemeenten en vakbonden – wordt gepleit voor het wettelijk verankeren van gezondheidsdoelen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Hecht u waarde aan deze oproepen, wetenschappelijke inzichten en adviezen van adviesorganen die laten zien dat het wettelijk verankeren van gezondheidsdoelen nodig is om preventie een betere positie te geven binnen het gezondheidsbeleid? Zo ja, waar blijkt dit uit? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Bent u naar aanleiding van deze adviezen, aanbevelingen en oproepen tot inkeer gekomen over het wettelijk verankeren van gezondheidsdoelen? Zo nee, waarom legt u deze adviezen, aanbevelingen en oproepen om gezondheidsdoelen wettelijk te verankeren naast zich neer?

Vraag 8

Hoe rijmt u uw standpunt om gezondheidsdoelen niet wettelijk te willen verankeren met de ontwikkeling dat het aantal jongeren (tussen de 18 en 25 jaar) met overgewicht de afgelopen jaren is toegenomen, tot inmiddels een kwart van de jongeren?⁷

Vraag 9

Bent u het ermee eens dat het opmerkelijk is dat het geven van zorg een verplichtend karakter heeft, maar preventie – waarmee ziekte en ongemak kan worden voorkomen – vrijblijvend is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u hieraan doen?

Vraag 10

Kunt u zich erin vinden dat het wettelijk vastleggen van gezondheidsdoelen een drukmiddel is om bewezen beleid door te voeren, zodat ook wanneer het politiek ingewikkeld wordt bestuurders doorzetten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Wat is uw reactie op dat de rijkste Nederlanders maar liefst 25 jaar langer leven in goede gezondheid dan de armste Nederlanders en dat het opnemen van gezondheidsdoelen in de wet dit enorme verschil kan terugdringen?

Vraag 12

Herinnert u zich uw reactie op het artikel van Jochen Mierau «Zorgstelsel loopt op zijn laatste benen», waarin u aangeeft dat het wettelijk vastleggen van gezondheidsdoelen zonder de daarbij behorende overeenstemming over

⁴ NRC, 11 juni 2023, «De overheid moet de leefomgeving gezonder maken en gezondheidsdoelen in de wet opnemen» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2023/06/11/de-overheid-moet-de-leefomgeving-gezonder-maken-en-gezondheidsdoelen-in-de-wet-opnemen-a4166867>).

⁵ De Volkskrant, 26 mei 2023, «Willen we een gezonder Nederland? Focus dan eindelijk eens op preventie, zegt deze hoogleraar» (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/willen-we-een-gezonder-nederland-focus-dan-eindelijk-eens-op-preventie-zegt-deze-hoogleraar-bf421a3b/>).

⁶ Raad voor Volksgezondheid & Samenleving, 18 april 2023, «Op onze gezondheid – de noodzaak van een sterkere publieke gezondheidszorg» (<https://www.raadvr.nl/documenten/publicaties/2023/04/18/op-onze-gezondheid>).

⁷ Centraal Bureau voor de Statistiek, 1 juni 2023, «Kwart 18- tot 25-jarigen te zwaar» (<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2023/22/kwart-18-tot-25-jarigen-te-zwaar>).

de instrumenten en bevoegdheden onwenselijk is, omdat juist over de manier waarop doelen te bereiken politiek debat nodig is?⁸

Vraag 13

Waarom denkt u dat er geen politiek debat mogelijk is over hoe de gezondheidsdoelen moeten worden behaald? Als niet is vastgelegd hoe de doelen moeten worden behaald, dan is er toch juist politiek debat mogelijk over welke instrumenten u van plan bent om in te zetten en welke niet?

Mededeling

De vragen van het lid van Esch (PvdD) over gezondheidsdoelen in de wet opnemen (2023Z13778) kunnen tot mijn spijt niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord.

De reden van het uitstel is dat afstemming ten behoeve van de beantwoording meer tijd vergt.

Ik zal u zo spoedig mogelijk de antwoorden op de Kamervragen doen toekomen.

⁸ Kamerstuk 31 765, nr. 784.